

Oud Woudenberg

2003-2

is een uitgave van de Stichting Oud Woudenberg.
Deze Stichting is opgericht op 15 december 1955
en stelt zich ten doel:

- 1. Het verzamelen en tentoonstellen van voorwerpen van oudheidkundige aard betrekking hebbend op of gevonden in de gemeente Woudenberg en omgeving.*
- 2. Het verhogen van de kennis van de geschiedenis van de gemeente Woudenberg.*
- 3. Het naspeuren van de zeden en gewoonten in de gemeente Woudenberg in verleden en heden.*

Voorzitter:	P.D. de Kruif
Secretaris:	O.G.A. Honders Rembrandtlaan 40 3931 TK Woudenberg (033) 2863649
postadres:	Postbus 2. 3930 EA Woudenberg
Penningmeester:	H. Schouten Postbank nr: 2057783 banknummer: 372434401

Redactie	
'Oud Woudenberg':	H.G. Moesbergen E.C. Veldhuis (eindredacteur) Nico Bergsteijnweg 67 (033)2862799

Aanmelden als donateur:	bij het secretariaat
Minimale donatie:	Eur 7,50 per jaar

De oudheidkamer aan de Schans nr. 20 is geopend op iedere tweede vrijdag van de maand van 19.00 tot 20.00 uur en elke maandag van 14.00 tot 15.30 uur.

Inhoud 'Oud Woudenberg' nr 2,2003

Woord vooraf	blz.	2.
Terug in de tijd met.....		3.
Oud-Woudenbergse Families (2)		9.
Verslag donateursavond		16.
Van de bestuurstafel		17.
Tips		19.

2. Woord vooraf

Deze keer weer een 'Terug in de tijd met....!' In het kader van het thema van Open Monumentendag dit jaar, namelijk **'boerenbouw'** worden we meegenomen naar de boerderij 'Leeuwenstein' en haar bewoners vanaf eind negentiende eeuw.

Vervolgens weer aandacht voor een oud-Woudenbergse familie. Dit keer de Van Dijken.

De secretaris van het bestuur van Oud Woudenberg doet verslag van de avond voor donateurs en vanaf de bestuurstafel wordt er een aantal mededelingen gedaan.

Met enkele **uittips** hopen we u tenslotte weer van dienst te zijn.

Veel leesplezier!

de redactie

laatste herinnering aan 'De Lichtenberg'

2. Terug in de tijd met.....Cees en Janny van Ekris

De familienaam 'Van Ekris' is stevig verankerd met de Woudenbergse Ekris, of Ekeris, de vroegere uitvalsroute van Woudenberg naar het noorden. Eek of eik; Eecrijs of eikentwijgen. Je zou ook kunnen zeggen: eikenhakhout, de lage begroeiing langs een pad op de zandrug, die vanaf de verbindingsweg Utrecht - Arnhem naar het noorden liep daar waar nu de Ekris is. Aan dat pad lag al in 1382 een in leen uitgegeven versterkt huis (Groenewoude) met daarbij enkele hoeven.

De bijzondere ligging van dat weggetje naar het noorden blijkt ook uit de in het begin van de 16^e eeuw door Maarten van Rossum opgeworpen schans op het kruispunt van de weg van Utrecht naar het oosten en de nu Ekris genoemde weg naar het noorden.

Zoekt men dan naar nakomelingen van mensen die daar in de loop van de eeuwen hebben gewoond en die hun naam ontlenen aan dat woongebied, dan is het geen toeval die ook in Woudenberg aan te treffen. Een geluk is dat de naam Van Ekris of Van Ekeris al voor de Franse tijd werd gebruikt; voor die tijd was het in het algemeen niet gebruikelijk dat inwoners van het dorpje Woudenberg - op enkele uitzonderingen na - een familienaam hadden. Uit archieven blijkt dat de naam Van Ekris, Ekris of Van Ekeris al wordt gebruikt in de 17^e eeuw.

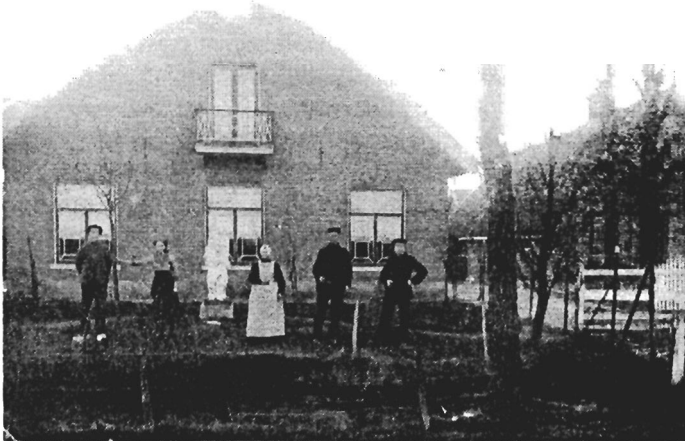
Huisarchief

De familie Van Ekris aan de Stationsweg oost beschikt over een huisarchief, waarin het een en ander is vermeld over hun familiegeschiedenis; een belangrijke bron voor dit uitstapje terug in de tijd.

Rond 1700 woonde Erris Janszoon op de toenmalige Ekeris op een boerderij die eigendom is van De Poth te Amersfoort. Zijn zoon Cors, gedoopt 11-4-1716 te Woudenberg huwt een vrouw uit Maartensdijk en gaat daar wonen. Cors gaat de naam 'Van Ekris' dragen. Zijn achterkleinzoon, Cornelis van Ekris komt in 1898 weer terug naar Woudenberg. Twee jaar daarvoor was hij getrouwd met Gerrigje van Dijk die uit Zeist afkomstig was. Zij kochten boerderij 'Huisstede achter de Tol'. In die tijd gebeurde dat veelal inclusief

het op de boerderij aanwezige vee; ook Van Ekris neemt al het vee over.

Als die tol verdwijnt, **vernoemt** Van Ekris zijn boerderij naar het beeld van een staande leeuw dat al in de tuin stond. Sinds die tijd heet de boerderij 'Leeuwenstein'.

Van links naar rechts: Gerrit van Ekris, zijn zus **Gerrigje**, moeder **Gerrigje** van Ekris- Van Dijk, Cornelis van Ekris en een knecht.

De toenmalige grondoppervlakte bij de boerderij was 12 ha, waarvan 2 ha tabaksland. Kadastraal lag de woning aan de Zeeweg (nummer 876); later werd dat veranderd in **Rumelaarseweg** (nummer 3). In 1920 wordt er 2 hectare grond bijgekocht.

Cornelis van Ekris (de grootvader van Cees van Ekris) overleed op 13 oktober **1941** te Woudenberg. Zijn zoon Gerrit heeft dan de boerderij al overgenomen. Hij trouwde op 10 mei 1928 met **Engelina** van Doom, geboren te Stoutenburg.

In 1960 nemen Cees en Janny zelf de boerderij over van zijn vader. Op hun beurt worden ze in 1997 opgevolgd door zoon Jan.

Ontwikkeling van het boerenbedrijf

Uiteraard heeft de landbouw vanaf de terugkeer van de Van Ekrisen naar Woudenberg een hele ontwikkeling doorgemaakt.

Gemengd bedrijf

Grootvader Cornelis had een 'gemengd bedrijf; akkerbouw en veeteelt. Eerst genoemde stond vooral in dienst van de productie van voer voor het vee. De verhouding tussen hectares grond en vee was 1 op 1; dus per hectare één koe. Daar bovenop kwam het jong vee. Van Ekris verbouwde op zijn akkers haver, rogge, voederknollen (voornamelijk voor de dieren) en aardappelen voor eigen gebruik. Uiteraard hield men ook kippen, was er een moestuin die vooral het domein van de boerin was en behoorde tot de boerderij ook een boomgaard. De eieren en vruchten die geoogst werden waren deels voor de verkoop. Voor de winterdag weekte men veel groente en fruit; die methode werd vooraf gegaan door het onder zout bewaren van etenswaar in grote potten van aardewerk.

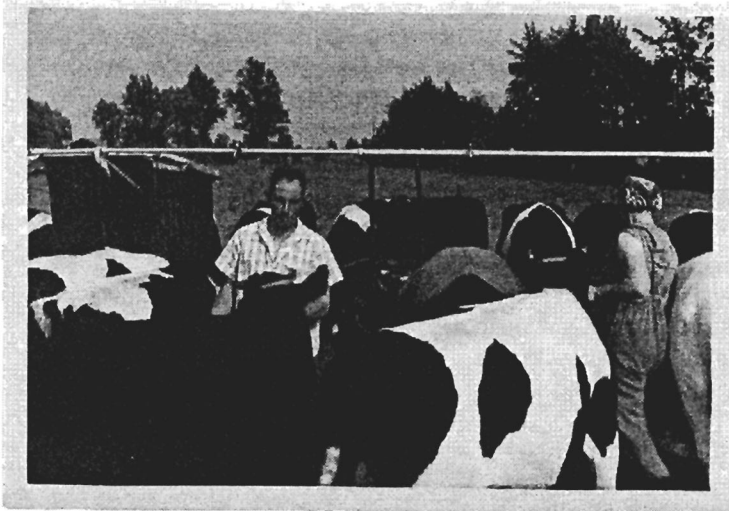
Fruitrassen die men toen aan de boom had waren ondermeer 'Giese Wildeman', 'Goudrenetten', 'Bellefleuren", 'Champagne Zoet', 'Sterappels' en 'Claps'.

Uiteraard waren er ook varkens op het bedrijf. Waren die oorspronkelijk voor eigen gebruik, later werden het er steeds meer. Cees vertelt dat zijn vader 40 mestvarkens verzorgde, maar dat ook zijn grootvader er steeds meer in de hokken had. De basis van het bedrijfsinkomen werd zo wat breder ook al omdat in de jaren voor de oorlog de vader van Cees zo'n 300 tot 400 kippen hield die uiteraard voor een aardige eierproductie zorgden. De eieren werden op de eiermarkt hier in Woudenberg aan de man gebracht.

Veehouderij

Als Cees en Janny van Ekris in 1960 het bedrijf van Cees' vader **overnemen**, is er van akkerbouw nauwelijks meer sprake; het gemende bedrijf heeft zijn tijd gehad. Boeren specialiseren zich steeds meer op één bedrijfstak; de vraag van de consument wordt steeds groter. 'Mechaniseren en specialiseren om steeds meer te kunnen produceren' is het maatschappelijke leidmotief en ook 'Leeuwenstein' ondergaat steeds meer veranderingen. Uiteraard is het dan ook een zoeken naar waarin je je specialiseert. Natuurlijk gaan de veranderingen eerst in kleine stapjes, er werd al machinaal gemolken door Cees' vader toen er nog maar sprake was van

rond de twintig koeien. En mechaniseren betekent ook dat er geen behoefte meer is aan een vaste knecht en meid.

Cees en Janny van Ekris aan het werk omstreeks 1975

In 1970 koopt Cees van Ekris een trekker. Die komt in de plaats van zijn twee Gelderse stamboekpaarden (zijn rijpaard houdt hij natuurlijk wel, maar daarover straks meer). In 1975 komt de koeltank voor melk; in 1979 een ligboxenstal met een melkput voor de dan ruim 50 melkkoeien. Inmiddels is er dan weer 3 hectare grond **aangekocht**. Ook houdt de familie Van Ekris varkens. Vanaf 1960 worden biggen gefokt en in 1966 gaat men ook over op het **afmesten** van varkens. De fokbiggen verdwijnen rond 1980; met de andere tak van de varkenshouderij gaat men echter wel door.

Hoewel met die specialisatie het gemengde element van de landbouw lijkt te zijn verdwenen, wordt voor de voederproductie de **maïsteelt** in dit gebied steeds belangrijker. Voordat er in 1990 weer ruim 3 'bunder' speciaal voor het verbouwen van **maïs** wordt bijgekocht, is er al sprake van een kleine productie daarvan. In die tijd wordt de gehakselde maïs nog letterlijk ingekuuld. Tegenwoordig wordt de maïsoogst, verwerkt door een loonwerkerbedrijf, op een z.g. kuilplaat opgehoopt en onder plastic afgesloten van de buitenlucht.

Rol van de boerin

Natuurlijk is de rol van de vrouw in het boerenbedrijf een belangrijke. In het geval van de Van Ekrisen is dat zeker het geval geweest. Janny van Ekris-Wolswinkel, afkomstig van boerderij Groot **Moorst**, kende het boerenbestaan natuurlijk van binnen en van buiten. Was zij vroeger bij het melken behulpzaam, toen Cees steeds meer bestuurlijke functies*) op zich nam, kwam dat in die tijd geheel op haar neer. Uiteraard was de moestuin al haar domein en zorgde ze voor de opfokkalveren. De boomgaard was rond 1960 verdwenen; een zorg minder dus. **Daarnaast** zorgde ze ook voor het schilderwerk buitenom. Ze hield daarbij tijd over om actief te zijn in de Nederlandse Bond voor Plattelandsvrouwen en was ze lid van een provinciale agrarische commissie.

Janny van Ekris in haar tuin

*) ondermeer provinciaal 2° voorzitter en plaatselijk voorzitter van de ULG
bestuurslid en later voorzitter van de RABO-bank
raadslid en acht jaar wethouder

Terugblik

Elke tijd heeft zo z'n charmes en je moet het verleden niet meer idealiseren dan dat het in feite verdient. Toch vraag ik Cees en Janny Van Ekris naar hun mening over al de veranderingen in het boerenbedrijftussen 1960 en het einde van de vorige eeuw.

De maatschappij wil dat er veel artikelen tegen een lage prijs op de markt komen. De producent moet en wil daarmee rekening houden; dat hoort bij het ondernemerschap. De specialisering en automatisering die daarvan het gevolg is, zien zij als een heel belangrijk gebeuren in hun boerenleven. De boer wordt ondernemer, veranderingen vragen **ondermeer** om uitbreiding van kennis en om investeringen in tijd en financieel. De Van Ekrisen noemen het een goede periode, waarin de ontwikkeling van hun bedrijf en de resultaten die ze daarvan zagen ook leidde tot een grote mate van gemotiveerdheid om er wat van te maken.

In de loop van de tijd kwamen er echter steeds meer regels die snel achter elkaar veranderden. Ook wordt er steeds meer gevraagd van de financiële draagkracht van de boer, zonder dat daar een overeenkomstige verhoging van de productprijis tegenover staat. Dat baart ze zorgen. Uiteraard in de eerste plaats betreffen die hun zoon Jan die nu de boerenondememer is, maar ook hebben ze die voor de bedrijfstak in de volle breedte.

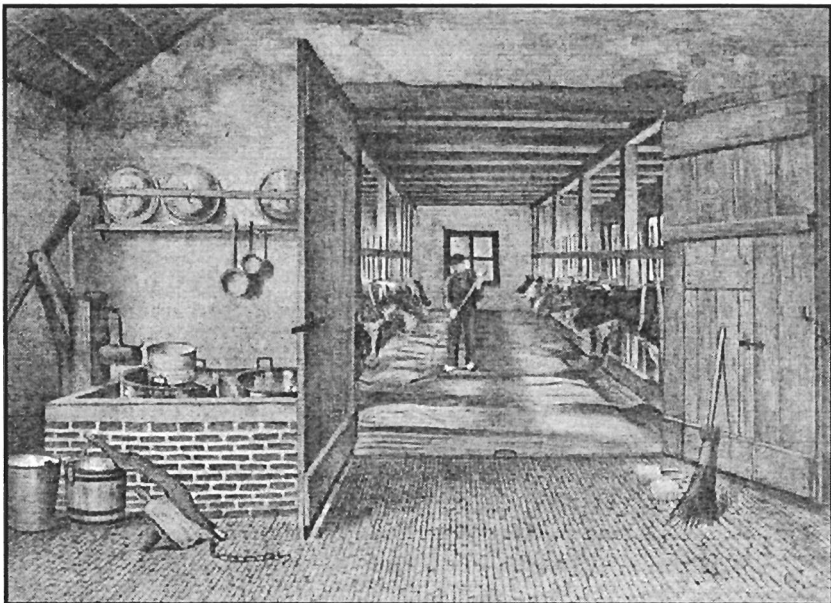

'Leeuwenstein' nu

In ruste

Cees en Janny van Ekris wonen nu in het huis aan de Stationsweg naast de Oude Tol. Ze genieten van alles wat met hun omgeving en dieren te maken heeft. Daarnaast is het omgaan met paarden nog steeds de hobby van Cees. Die heeft hij niet meer 'onder het zadel', maar hij spant ze voor z'n 'karretje'. De Van Ekrisen zijn in het bezit van een zogenaamd marathonwagentje, waarmee allerlei ritten worden gemaakt die georganiseerd worden door ruiter- en menverenigingen. Van Ekris is lid geweest van de Valleiruiters en nu al jaren van de **Willaerruiters**. Die keuze is gemaakt omdat het mennen daar in verenigingsvorm kon worden beoefend. Ze zijn met die hobby vrijwel elke week druk in de weer naast hun bezigheden in huis, tuin en met hun kleinvee, want...rust roest.

Emil Veldhuis

De boerderij

In de koestal

3. Oud-Woudenbergse Families (2)

In een adresboek uit 1923 staan *alle* Woudenbergse gezinnen. Dit zijn er in totaal 613¹. Het aantal verschillende achternamen is 270. De volgende zeventien achternamen komen het meest voor: De Bree (9x), Van Dijk (10x), Van Egdome (14x), Van Ginkel (13x), (Van) Kolfschoten (15x), Koudijs (11), Van de Lagernaat (10x), ter Ma(a)ten (8x), Meerbeek (8x), Meerveld (8x), Moesbergen (8x), Schimmel (10x), Veld(t)huizen (12x), Wagensveld (7x), Van de Wetering (8x), Van der Wiel (9x), (Van) Wol(f)swinkel (12x). In even zoveel afleveringen wordt steeds iets over de geschiedenis van een van deze families en/of naamdragers geschreven.

Deze keer graag uw aandacht voor naamdragers **Van Dijk**.

1923: Het Adresboek²

In het adresboek uit 1923 staan tien gezinnen *Van Dijk*. (NB Het huisnr. is een plaatselijk doorlopend nummer)

naam	beroep	huisnr.	straat/buurt
<i>Dijk, Aart v.</i>	landbouwer	454	Moorst
<i>Dijk, Andries v.</i>	postbode	84	Uitleg (=Dorpsstraat)
<i>Dijk, Antonie v.</i>	metseelaar	293	Plattenhoek ³
<i>Dijk, Arie v.</i>	postbode	143	Achterstraat (=Schoolstr.)
<i>Dijk, J. v.</i>	winkelier	9	Voorstraat
<i>Dijk, J. v.</i>	vrachtrijder	83	Uitleg
<i>Dijk, K. v.</i>	landbouwer	441	Voskuilen
<i>Dijk, K.J. v.</i>	landbouwer	443	Voskuilen
<i>Dijk, L. van</i>	huisbewaarder	118	Middenstraat
<i>Dijk, W. van</i>	koopman	119	Middenstraat

¹ De totale bevolking van de gemeente Woudenberg bedroeg in 1920: 2973. (De volkstellingen 1795-1971, CBS en NIWI, 1999).

² Adresboek der Gemeenten Bunschoten, Hoogland, Nijkerk, Leusden, Woudenberg, Scherpenzeel, Renswoude, Hoevelaken en Stoutenburg, bewerkt naar de officiële gegevens welwillend verstrekt door de betreffende secretarieën, drukkerij S.W. Melchior, Amersfoort, 1923.

³ Toenmalig huizenblok aan de Stationsweg, ongeveer tegenover de Koningsslaan.

*(An)dries van Dijk, de postbode die in 1923 in huis 84 aan de Uitleg woont (tweede van links staande, met **snor**) samen met zijn collega's **Bart Meerbeek** (links) en **Dirk van Woerdekom**. Rechts **kantoorhouder Willem Koudijs**. Een foto uit 1916 voor het oude **postkantoor** aan de Poort.⁴*

1824: Volkstelling⁵

naam	aantal gezinnen
<i>Dijk, van</i>	17

1805: Lidmaten kerk⁶

Van de Gereformeerde (vanaf 1816: Hervormde) Gemeente Woudenberg.

naam	opmerkingen
<i>Elisabeth van Dijk</i>	<i>weduwe van A. van Renswoude</i>
<i>Hendrik van Dijk</i>	
<i>Hendrikje van Dijk</i>	
<i>Jan van Dijk</i>	
<i>Cornelis van Dijk</i>	
<i>Hendrikje van Dijk</i>	<i>huisvrouw van Matthijs Wittenberg</i>

⁴ R.F.P. de Beaufort, *Over geschiedenis en volksleven van Woudenberg, 's-Gravenhage, 1969, uitsnede van foto op p.51.*

⁵ J.J. Timmer, *Het bevolkingsregister van 1824*, in: *De Klapperman, 1986.*

⁶ *Lidmaten geref. gem. Woudenberg 1683,1690-1816 (Historische Toegangen van de Gelderse Vallei [HTGV], deel 20).*

1783: Huisgezinnen⁷

Op deze lijst van huisgezinnen staan gezinnen *Van Dijk* die allemaal direct familie van elkaar zijn. *Andries* en *Hendrik* zijn broers; *Cornelis* en *Wulpher* zijn kinderen van *Andries*. Zie ook de stamboom verderop in dit artikel.

naam	<i>Andries (Willemsz) van Dijk</i>
grootte van het gezin	3 personen
leeftijden	boven de 10 jaar
beroep	tabakken ⁸
land in gebruik	0,5 morgen ⁹

naam	<i>de weduwe van Cornelis (Azn) van Dijk</i>
grootte van het gezin	3 personen
leeftijden	2 boven de 10 jaar, 1 onder de 10 jaar
beroep	tabakken
land in gebruik	1,25 morgen

naam	<i>Hendrik (Willemsz) van Dijk</i>
grootte van het gezin	1 persoon
leeftijden	boven de 10 jaar
beroep	glazemaker
land in gebruik	geen

naam	<i>Wulpher Andriesse van Dijk</i>
grootte van het gezin	6
leeftijden	2 boven de 10 jaar, 4 onder de 10 jaar
beroep	tabakken
land in gebruik	2,25 morgen

⁷ Het Utrechts Archief, r.a. Woudenberg, Huisgezinnen 1783, inv.nr. 2347

⁸ Tabakken of toebacken = tabaksverbouwer.

⁹ Morgen is een oppervlaktemaat, ruim 0,8 hectare.

Het hoge huis rechts, aan de zuidkant van de Voorstraat, was huis nr. 9, waar Jan van Dijk zijn kruideniers-winkel had. Daarna ging de winkel over aan de familie Van Ee. Op deze plaats is nu de Super. (Foto ca. 1905.)¹⁰

1748: Huisgezinnen¹¹

naam	<i>Andries Willemsen (van Dijk)</i>
burgerlijke staat	en vrouw
grootte v.h. gezin	7 personen
leeftijden	5 kinderen onder de 10 jaar
beroep	boer
land in gebruik	15 morgen ¹²

Vóór 1700: Verschillende bevolkingslijsten¹³

Op verschillende bevolkings-, inzamelings- en belastinglijsten van het gerecht Woudenberg uit de jaren 1693, 1675, 1653, 1614 en 1525 worden **geen** personen vermeld met de naam **Van Dijk**.

¹⁰ J. van Lambalgen, Woudenberg in oude ansichten, 1974, foto 14.

¹¹ Huisgezinnen gerecht Woudenberg 1748 (HTGV 8).

¹² Morgen is een oppervlaktemaat, **ruim** 0,8 hectare.

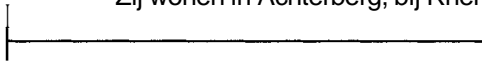
¹³ Haardstedengeld gerecht Woudenberg 1693 (HTGV 12), Huisgezinnen **Woudenberg** en **Geerstein** 1675 (HTGV 11), Slaperdijkgeld Woudenberg, Leusden **c.s.** en Renswoude 1653 (HTGV 19), Quotisatie en consumptiegeld gerecht Woudenberg 1614 (HTGV 10), **Huisgeld** gerecht Woudenberg 1525 (HTGV 9).

Stamboom Van Dijk (1700 - 1800)

Hieronder een fragment van de stamboom van een geslacht **Van Dijk**. De stamvader van de meeste gezinnen Van Dijk die in 1923 op het dorp wonen, is **Andries Willemsz van Dijk**. Ook onder zijn schoonkinderen vinden we nu nog bekende namen.

De boerengezinnen Van Dijk, die in 1923 op Voskuilen en Moorst wonen, behoren tot een ander geslacht.

WILLEM DRIESSEN trouwt Rhenen 1714 met **Elisabeth Hendriksz**
Zij wonen in Achterberg, bij Rhenen.¹⁴

o.a. twee zonen:

1. **ANDRIES WILLEMSZ VAN DIJK**
geboren Achterberg 1715¹⁵
boer (1748)¹¹, tabakken (1783)¹⁶
trouwt Ede 1737 met
Hendrikje Wulfers van Velthuisen

2. **HENDRIK WILLEMSZ VAN DIJK**
geboren Achterberg 1718¹⁵
glazenmaker (1783)¹⁶
trouwt Woudenberg 1748 met
Cornelia Janz van Huustede

kinderen uit dit huwelijk. geboren 1738-1756, met hun beroep in 1783¹⁶:

1. **WILLEM VAN DIJK** tr. 1763 Cornelia van Ginkel (Willem † 1779)
2. **WULFERT VAN DIJK** tr. 1774 Elsje Dekker, tabakken
3. **LIJSBET VAN DIJK** tr. 1762 Aalbert van Renswoude, tabakken
4. **BEERTJE VAN DIJK** tr. 1773 Jan van Aalten, daghuurder
5. **AART VAN DIJK** tr. 1773 Maria Rol (wonen waarsch. Geerestein)
6. **CORNELIS VAN DIJK** tr. 1773 Neeltje (van) Brink. tabakken
7. **AALTJE VAN DIJK** tr. 1785 Elias Lagerweij (wonen elders)
8. **GEERTJE VAN DIJK** tr. 1775 Sander Hendrikse, timmerman

¹⁴ G.W. Brouwer, Trouwboek **Geref.Gem.** Rhenen 1630-1811, Utrecht, 1987.

¹⁵ G.W. Brouwer, Dopen **Geref.Gem.** Rhenen 1634-1812, Utrecht, 1987.

¹⁶ Het Utrechts Archief, r.a. **Woudenberg**, Huisgezinnen 1783, inv.nr. 2347.

Schrijfwijze, soort naam, betekenis en afkomst

De schrijfwijze is meestal *Van Dijk*, soms *Van Dijck*.

Hendrik *Willemsz* van Dijk uit de stamboom wordt bij zijn huwelijk in 1748 genoemd: *Hendrick Willemz uijt den Dijk*.

Vergelijk het huidige spraakgebruik: "Hij komt uit Scherpenzeel". *uijt den* Dijk, wordt al spoedig daarna *van* Dijk. Evenals De Bree, in de vorige aflevering, is *Van Dijk* een naam waarmee wordt aangegeven vanwaar men afkomstig is.

In het waterrijke Nederland met zijn vele dijken is deze waterkering een populaire achternaam geworden. Er zijn dus legio families Van Dijk, die niet aan elkaar verwant zijn. De in de stamboom beschreven familie Van Dijk, komt oorspronkelijk (rond 1700) uit Achterberg bij Rhenen. De bescherming voor één van de belangrijkste rivieren van ons land, de Rijn, is een geslachtsnaam waardig.

1947: Spreiding over Nederland

Het kaartje hieronder geeft de spreiding over Nederland aan van personen met de naam *Van Dijk* in 1947.¹⁷

Er leefden toen in ons land maar liefst **36.554 mensen** met deze familienaam.

Hiervan woonden er 12% in de provincie Utrecht, 13% in Noord-Holland (waarvan 7% in Amsterdam), 29% in Zuid-Holland (waarvan 8% in Rotterdam en 5% in Den Haag), 13% in Noord-Brabant en 38% in de overige provincies. (Door afronding is het totaalpercentage niet precies 100%)

¹⁷ Volkstelling 1947 - NRF - , op kaart gezet door Van Berkel, 1993.

2000: Telefoonboek KPN

In 2000 zijn er 40 gezinnen Van *Dijk* te vinden in het telefoonboek onder Woudenberg. Vier keer zoveel als in het adresboek uit 1923.

Wim de Greef Azn.

e-mail: familiehistorie@hotmail.com
internet: www.bureau-familiehistorie.nl

4. Donateursavond gehouden op 2 april 2003.

Het thema van de avond was 350 jaar boerderijenbouw in de Gelderse Vallei. Na de opening door de heer O.G.A. Honders was het woord aan de heer Lagerweij uit Scherpenzeel die vertelde dat gezien zijn ontdekkingen van de afgelopen jaren, de dialezing eigenlijk 500 jaar boerderijenbouw zou moeten heten. Vele boerderijen uit de wijde omgeving kwamen aan de orde. De interessante verteltrant van de heer Lagerweij boeide de aanwezigen ten volle. In het bijzonder zijn uitleg over de verschillende wijzen van constructie van dragende delen zoals spanten en balklagen en de manier waarop de houten buitenwanden veranderden in stenen muren gaven een helder beeld van de vroegere ideeën en begrippen over bouwen. Het timmermansoog was daarbij belangrijker dan zuivere maten, waardoor het een en ander nog wel eens geerde. Ook gaf hij voorbeelden van boerderijen die na restauratie alles van hun oorspronkelijke stijl kwijt waren. Naar zijn mening een betreurenswaardige zaak.

Daarnaast zijn er gelukkig nog vele voorbeelden van schitterend bewaarde boerderijen die de moeite van het bewonderen waard zijn.

Wij kunnen terugzien op een zeer geslaagde avond. Tot besluit bedankte de heer P.D. de Kruifde aanwezigen. Een bijzonder woord van dank was er voor de heer Lagerweij die een dubbele attentie ontving. Ook werd het kostersechtpaar Gemt en Hilde Bovendorp even in het zonnetje gezet voor de gastvrijheid en het verzorgen van de consumpties.

5. Van de bestuurstafel.

Enige tijd geleden heeft het bestuur bij de MBO-bank een aanvraag ingediend om in aanmerking te komen voor een bijdrage uit het MBO-coöperatiefonds ten behoeve van de aanschaf van digitale apparatuur voor het opslaan van foto's, dia's en documenten. Wij waren zeer verheugd dat deze aanvraag werd gehonoreerd. Op maandag 31 maart heeft in de Oudheidkamer op symbolische wijze de uitreiking van een cheque ter waarde van **€ 1260,00** plaatsgevonden. De apparatuur is inmiddels aangeschaft.

Op de laatstgehouden vergadering is de datum voor het uitstapje 2003 bepaald. We gaan op 10 september a.s. naar Xanten, vlak over de Duitse grens. Een stad met een groot historisch verleden. Er zijn vondsten van een nederzetting daar uit de Steentijd en er was een grote Romeinse nederzetting die **Colonia Ulpia Traiana** heette. Meer in de uitgave van Oud Woudenberg van augustus.

Romeinse ruitershelm, opgegraven te Xanten

Onderscheiding voor mevr. Henny de Kruif.

Onze **gastdame** van de Oudheidskamer mevrouw Henny de Kruif heeft een koninklijke onderscheiding ontvangen; lid in de Orde van Oranje Nassau. Wij feliciteren haar hiermede en wij hopen dat zij nog lang haar functie binnen de Stichting Oud Woudenberg mag vervullen.

Museum Nairac.

Er is een nieuwe tentoonstelling in het museum Nairac in Barneveld. Deze keer over archeologie, klederdracht en over Jan van Schaffelaar. Hier is te zien hoe de bewoners van kasteel De Schaffelaar leefden. Van dinsdag t/m vrijdag van 10.00 tot 17.00 uur. Op zaterdag van 13.00 tot 17.00 uur.

Knapzakroute.

Op 10 mei j.l. heeft de opening van de knapzakroute plaatsgevonden door burgemeester **A.B.L. de Jonge** bij de hoeve "De Beek" aan de Brinkkanterweg. Wij raden u aan deze route een keer te fietsen. Elke dinsdag vanaf 13 mei tot en met de tweede dinsdag van september 2003.

6. Tips

1. **'Verdwijnt de Boerderij ?'** ; tentoonstelling in kasteel Groeneveld te Baam t/m 2 november 2003. Informatie: tel. 035-5420446
2. **Fietsen langs Boerderijen**; bij de VVV Utrecht is een vijftal fietsroutes verkrijgbaar die u voert door een prachtig landschap langs historische boerderijen. De routes zijn gelegen in: **Baarn/Eemnes, Woudenberg/Maarn/Leusden, Nieuwegein/Schalkwijk, Linschoten/Oudewater en Utrecht/Vleuten/De Meern.**
3. **'De verhalen van slot Zuylen'**; speciaal voor kinderen (en ouderen natuurlijk) is er tot 18 juni a.s. in slot Zuylen te Oud Zuylen elke woensdagmiddag om 14.00 uur een programma dat de kinderen meeneemt in de geschiedenis.

4. **Spakenburgse Dagen**; oude gebruiken en ambachten in en rond Spakenburg op 23 en 30 juli en 6 en 13 augustus a.s.
5. **Open monumentendag 2003**; al vast om te noteren: 13 en 14 september a.s. Dit jaar is er veel aandacht voor het landelijk gebied en de agrarische bouwkunst in het bijzonder. In het kader van het thema van deze dagen, 'boerenbouw', zijn er in het hele land monumentale boerderijen te bezichtigen.

Onderstaand bericht trof de reactie aan in het blad van de oudheidkundige vereniging te Leersum.

Het gaat over een gebeurtenis in 1936 te Woudenberg. We willen graag 'het verhaal' van Woudenbergers, die dit hebben meegemaakt, kennen.

Herinnert u zich de in de Doornsche Courant beschreven gebeurtenissen? En wilt u uw verhaal aan ons doorgeven?

Neem dan even contact op met een van de leden van de redactie. Onze telefoonnummers staan voorin vermeld.

Bedankt voor uw medewerking.

WOUDENBERG

PINKSTERDRUKTE.

2e Pinksterdag was **vocral** in die namiddag de drukte overweldigend. De verkeersseinen werden afgezet en het verkeer werd door de politie geleid. Tot **Scherpenzeel was** het één lange file **auto's** die maar **zeer lang zaam voraerde**.

Waar er teer veei **N.S.B.-ers** door trokken, kwamen de gemoederen en kele malen in beroering. Een kleiniz jongen spuwde op de **Stationsweg** in **een** auto, waarop de chauffeur den jongen te lijf wilde gaan, De **gemeenteveldwachter** N. wees de **chauffeur** naar de auto terug. **Even** later bleek dat men dezelfde **auto** **met** een steen bekogeld had en een **dame beweerde bloedend geword t2** **zijn** in haar gelaat. Er **was** echter **nog geen klein krasje** te besparen. Weer wilden de **inzittenden** twist zoeken. **Eén der inzittenden beweerde** o.a. ook dat onze politie niets te commanderen had, en wilde den veldwachter N. te lijf. Deze **maakte** direct gebruik **van** de gummistok, waarop het gezelschap maar **wijje** lijk de aftocht blies.

Ridderhofstad "Groenewoude"